

1 2

RASA
PROKUROTIENĖ

ir
ir

Skaitmeninė
ugdymo(si) priemonė
šokio pamokoms
1–2 klasėje

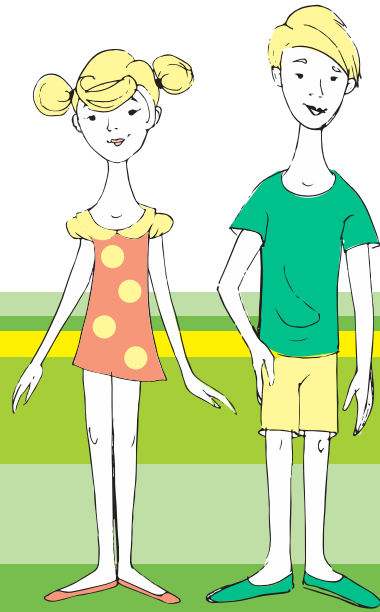

1 2

RASA PROKUROTIENĖ

ir ir

Skaitmeninė
ugdymo(si) priemonė
šokio pamokoms
1–2 kl.

ISBN 978-609-95660-7-8

Leidiny „1 ir 2 ir“ parengtas Šokio mokytojų asociacijai iš dalies vykdant laimėtą Ugdymo plėtotės centro švietimo bendruomenių asociacijų stiprinimo programų finansavimo 2015 metais konkursą. Leidinys skelbiamas Šokio mokytojų asociacijos interneto svetainėje www.sokis.upc.smm.lt ir „Ugdymo sode“.

LEIDINIO AUTORĖ
šokių mokytoja ekspertė
Rasa Prokurotienė

PROJEKTO VADOVAS
Arnoldas Riekumas

DAILININKĖ ILIUSTRATORĖ
Aldona Rasa Jankauskienė

MUZIKOS IR VAIZDO
MEDŽIAGOS PARINKIMAS
Arnoldas Riekumas

DIZAINAS IR VIRŠELIS
UAB MANIFESTUS

LEIDINĮ MAKETAVO
UAB MANIFESTUS

© Rasa Prokurotienė, 2015
© Šokio mokytojų asociacija, 2015

© Visos teisės saugomos

ISBN 978-609-95660-7-8

TURINYS

IŽANGA	4
MOKYTOJUI	5
DARBO KRYPTYS	6
Pradžia	6
Pasirengimas pamokai	8
Pamokos planavimas ir organizavimas	10
Pamokos struktūra	14
Mokymo(si) uždavinys	16
Metodų pasirinkimas	17
Vertinimas	19
UŽDUOTYS	25
1 uždutis	25
2 uždutis	26
3 uždutis	27
4 uždutis	28
5 uždutis	29
6 uždutis	30
7 uždutis	31
8 uždutis	32
9 uždutis	33
10 uždutis	34
11 uždutis	35
12 uždutis	36
13 uždutis	37
14 uždutis	38
15 uždutis	39
LITERATŪROS SĄRAŠAS	43

IŽANGA

Skaitmeninė priemonė šokio pamokoms 1–2 kl. skirta šokio mokytojams ir mokiniams. Ja siekiama pasiūlyti įvairesnes užduotis pradinukams.

Kiekvienas vaikas, ateidamas į šį pasaulį, atsineša išskirtines galimybes. Šokio mokytojo, dirbančio su pradinės mokyklos mokiniais, pagrindinis uždavinys – ugdyti kūrybiškumą ir skatinti motyvaciją.

Šokio pamokose svarbu vaiką priimti tokį, koks jis yra ir padėti jam mokytis ne tik programose numatytų dalykų, bet, atliekant užduotis, mokytis analizuoti, spręsti problemas, bendrauti/bendradarbiauti.

Skaitmeninė ugdymo(si) priemonė šokio pamokoms 1–2 kl., parengta vadovaujantis Pradinio ugdymo programa

(2008 m.), siekiant sukurti holistinio ugdymo atmosferą, atsigręžiant į kūrybišką vaiko prigimtį, patirtinį vaiko mokymąsi, kuris nesibaigia mokykloje. Mokymo priemonėje pateiktos užduotys įgalins mokytojus įgyvendinti į kompetencijas orientuotą šokio pamokos ugdymo(si) turinį, konsultuojant mokinius, reaguojant į individualų mokymosi ritmą, užtikrinant galimybę kiekvienam patirti mokymosi sėkmę bei džiaugsmą.

Ugdymo procese mokiniui svarbus įspūdis, kuris keičia vaiko mąstymą. Svarbiausia – vaikui leisti pažinti save, padrąsinti ir paskatinti įspūdžiais pasidalinti su klasės draugais. Padėkime jam parodydami paveikslą, pasiūlę paklausti muzikos ar paskaitę eilėraštį, pasaką.

Sužadinkime mokinio smalsumą,
ir mokinio motyvacija didės,
pamokos tema taps įdomi,
o užduotys – žaismingos ir
pritaikomos realiame pasaulyje!

MOKYTOJUI

Metodinę priemonę parašiau galvodama, kad kartu su savo mokiniais, keliaudami į užburiantį šokio pasaulį, nueisite ilgą kelią: ieškodami ir atrasdami, mokydami vieni iš kitų. Anot S. Kierkegaardo, reikia vaikams padėti dalyvauti savęs ugdymo procese. Turime suprasti tai, ką supranta vaikai ir surasti juos ten, kur jie yra. Tai užduotis, kurią prisiimame pasirinkdami būti šokio mokytojais. Mokyklos užduotis yra ne suvienodinti vaikus, o stiprinti jų individualybes ir ugdyti jų nepriklausomybę, kad paskui jie galėtų skirtingais būdais prisidėti prie bendros atsakomybės. Aktyvi veikla šokio pamokose vaikams padeda tapti savarankiškais, atsakingais žmonėmis. Turime suprasti, kad šokio pamokose mokykloje neruošiame šokėjų. Vaikas pats pasirinks savo kelią. Mūsų uždavinys – parodyti jiems galimybes ir sužadinti norą tobulėti.

Šokiu ugdome sistemingai ir nuolatos. Kai mokome vaikus pažinti šokio žingsnius, susikabinimus, šokio figūras, jie turi žinoti, kad dabar mokomės abėcėlės, nes be jos, negalėsime perskaityti šokio paslapčių.

Kiekvienas mokytojas, ugdydamas vaikus šokiu, turi savo metodiką. Leidinyje dalinuosi savo sukaupta patirtimi ir siūlau užduotis, kurios gali būti nebūtinai atliekamos šokio salėje. Kai kurias galima pabandyti kartu atlikti klasėje ar savarankiškai namuose.

Viliuosi, kad užduotys pajvairins šokio pamokas, o ir namuose vaikai galės žaisdami prisiminti, apie ką kalbėjote pamokoje. Paskatinkime vaikus atrasti savitus užduočių atlikimo būdus, atsižvelgiant į jų patirtį ir gebėjimus. Žinau, kad mūsų mokiniai yra smalsūs. Jie šoka, kuria, žaidžia, ieško ir atranda. Šokio pasaulis labai platus. Prieš akis ilga ir graži kelionė.

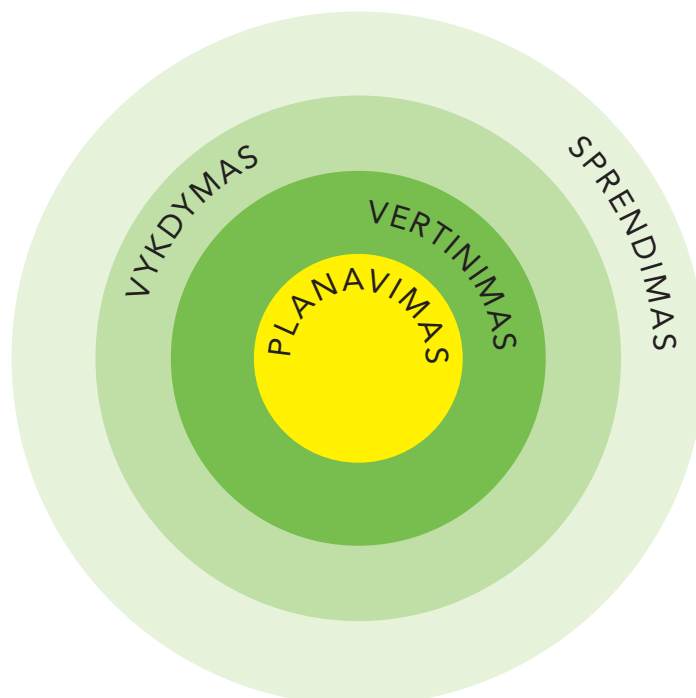
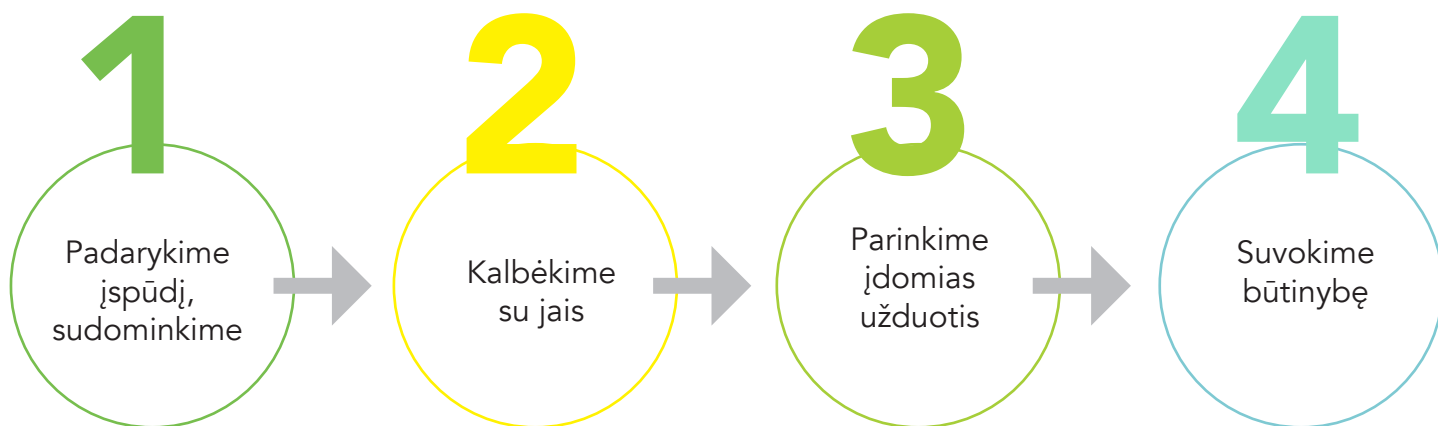
Autorė

Taigi, pradėkime...

DARBO KRYPTYS

PRADŽIA

Dirbdami mes turime skirtingas sąlygas ir galimybes, bet rengdamiesi šokio pamokai, privalome apgalvoti pamokos turinį. Kaip jį suprantame?

Ugdymo(si) turinys suprantamas kaip turinio, metodo ir aplinkos visuma.

Mokytojo uždavinys – sutelkti dėmesį į mokinio asmenybės ugdymą, į jo paties aktyvų, sąmoningą mokymąsi, suteikiant mokiniui tinkamą pagalbą.

DARBO KRYPTYS

Mūsų mokinys išeidamas į gyvenimą turėtų įgyti

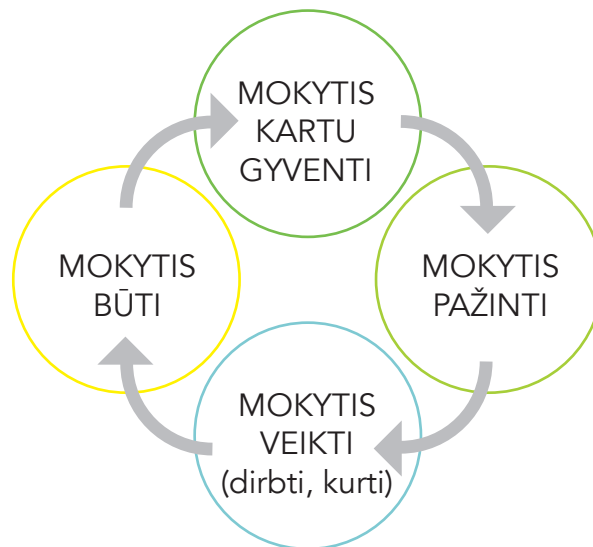

ANALITINIO

KRITIŠKO

GLOBALAUS (visuminio)

mąstymo pamatus

Pagrindiniai
ugdymo(si)
atramos taškai

Bandydami pakeisti ugdymo(si) procesą, turime keisti JO ESMEĮ.

Tikrasis turinys yra **ne tai, kas parašyta popieriuje.**

Tai kompleksiškas ir sudėtingas reiškinys, virstantis realybe tik klasėje **bendraujant mokytojui su mokiniais** konkrečiame tam tikros mokyklos kontekste.

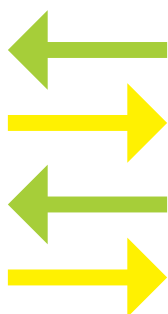
DARBO KRYPTYS

PASIRENGIMAS PAMOKAI

Vesdami šokio pamokas, turėtume vadovautis šiais principais:

progresyvusis vaiko ugdymas – tai ne pasirengimas gyvenimui ateityje, bet gyvenimas „čia ir dabar“;

kuriama tokia mokymosi aplinka, kuri atitinka individualius vaiko poreikius bei interesus;

vaiko vystymasis – sąveikos tarp vaiko, tėvų, kitų vaikų ir aplinkos padarinys, kuriam be galo reikšmingas būtent tiesioginis vaikystės patyrimas;

į vaiką orientuotoje grupėje skatinamas individualizuotas mokymas, tuo pačiu pripažįstant mokymosi bendraamžių mažose grupėse svarbą. Žaidimas laikomas mokymosi pagrindu ir neskiriamas nuo darbo.

Pirmuoju žingsniu turėtų tapti individualių vaiko kūrybos galių ir gebėjimų ugdymas, patenkinantis jo prigimties reikmes:

- saviraiškos,
- meilės ir pagarbos,
- prasmės,
- kūrybos,
- tvarkos ir darnos poreikius.

Turime padirbėti, kad šokio pamokose:

- vaikas jaustųsi gerbiamas kaip asmenybė, turintis teisę būti savitas, skirtingas;
- pripažintume, jog vaikas turi teisę į savo nuomonę, savarankiškumą, nepriklausomybę;
- vaikas spręstų jam kilusias problemas.

Pasistenkime:

- duoti tiek, kiek mokinys gali paimti (ugdymo turinys);
- duoti taip, kad jis galėtų, norėtų paimti (ugdymo metodai);
- leisti jam žinoti, kiek jis paėmė (savęs vertinimas, įvertinimas) ir kaip galėtų paimti daugiau (tolimesnių mokymosi žingsnių planavimas).

Pamokos sėkmė priklauso nuo:

- lūkesčių – ko tikiuosi (pamatuoti pamokos uždaviniai),
- planavimo – kaip suplanuosiu,
- veiklos – kaip organizuosiu (turinys, užduotys, metodai, priemonės ir t.t.),
- motyvacijos – kaip sužadinti norą mokytis (pasitikėjimas, konsultavimas, vertinimas, įsivertinimas ir t.t.)

Pamokos kokybę sudaro:

- pamokos planavimas ir organizavimas,
- mokymo kokybė,
- mokinių mokymasis,
- mokytojo teikiama pagalba mokiniui mokantis,
- vertinimas ugdant,
- santykiai (mikroklimatas, tvarka ir klasės valdymas),
- mokymosi aplinka,
- mokinių pasiekimai pamokoje.

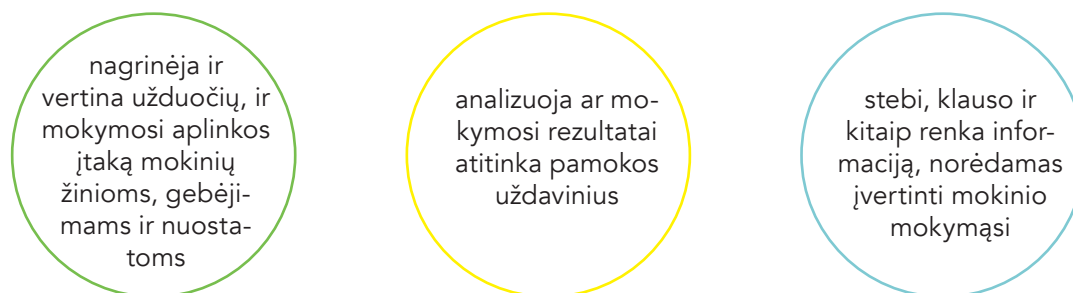

DARBO KRYPTYS

Kievienoje pamokoje mokytojas pateikia užduotis, kurias:

- atskleidžia temos turinį, plėtoja mokinio žinias ir gebėjimus,
- atitinka mokinių jau turimas žinias ir gebėjimus,
- orientuotos į skirtingus mokinių mokymosi būdus,
- skatina mąstymą,
- reikalauja gebėjimo spręsti problemas,
- skatina bendravimą mokantis,
- ugdo kiekvieno mokinio nuostatą mokytis.

Kiekvienas mokytojas atlieka mokymo ir mokymosi proceso analizę:

Šios analizės tikslas:

- sužinoti, kaip kiekvienas mokinys mokosi ir yra nusiteikęs šokio dalyko atžvilgiu,
- išgirsti ir išplėtoti mokinių mintis ir idėjas,
- galimybė keisti mokymą,
- galimybė tikslingai planuoti savo darbą,
- galimybė apibūdinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą jam pačiam, jo tėvams (globėjams), mokyklos administracijai.

Ką reiktų tobulinti, kad ugdytume kūrybiškiau ir efektyviau?

Atkreipkite dėmesį į šias sritis:

1

KLASĖS VALDYMAS

- laiko panaudojimo,
- pamokos tempo,
- diferencijuoto mokymo,
- individualios mokinio pažangos vertinimo,
- mokinių dėmesio palaikymo, elgesio valdymo klausimai.

Pastebėjimas

- Šokio mokytojai turėtų pamokoje neapsiriboti tik žinių (technikų) perteikimu, o siekti ugdyti mokinio meninę kultūrą, šokio pamokas paversti bendravimu, pomėgiu. Įdomus ugdymas padėtų paveikiau bendrauti su klase.

DARBO KRYPTYS

- Mokyklos vadovybė turėtų palaikyti ir skatinti novatoriškas mokytojų iniciatyvas, sudaryti sąlygas reikšties mokytojų ir mokinių kūrybingumui klasėse, mokykloje ir už jos ribų.
- Šiandien visuomenėje jau yra svarbu ne tik ką žinai, bet ir kaip žinias pritaikai. Pritaikymas susijęs su mūsų gebėjimu mąstyti ir veikti nestandartiškai, kūrybiškai.

2 MOKINIŲ AMŽIAUS YPATUMŲ, MOKYMO(SI) POREIKIŲ PAŽINIMAS IR MOTYVACIJOS SUVOKIMAS

Pastebėjimas

- Mokytojams reikėtų daugiau išorinės pagalbos įgyjant žinių apie specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius vaikus ir darbą su jais.
- Kita vertus, mokytojams reikia psichologinių ir didaktinių žinių apie kūrybingiausius amžiaus tarpsnius.

3 PAMOKOJE TAIKOMŲ UGDYMO(SI) METODŲ PARINKIMAS

Pastebėjimas

- Taikomi metodai pamokose ne visada dera su numatoma veikla ir mokinių poreikiais bei galimybėmis, tik iš dalies padeda atsiskleisti kiekvieno mokinio individualumui ir kūrybinėms galioms.
- Aktyviojo mokymosi metodai teikia laisvę mokinių mintims ir veiksams, moko gerbti draugų idėjas, skatina savarankišką požiūrį.
- Kiekvienas mokytojas turėtų atrasti tokius darbo metodus ir būdus, kurie jam ir jo mokiniams geriausiai padėtų siekti užsibrėžtų tikslų.

4 MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

- Meninio ugdymo pamokose mokinių pažanga ir pasiekimai traktuojami kaip veiklos stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas.
- Tai veikla, kai mokiniai stebi savo pačių, draugų, menininkų kūrybos darbus ir išsako kilusias emocijas, suvoktas prasmes, mokosi kritiškai ir konstruktyviai vertinti meninės kalbos ypatybes.

PAMOKOS PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

Norėdami sklandžiai organizuoti (vesti) pamoką, turėtume apgalvoti:

PRADŽIĄ

PAMOKOS
TURINĮ

NETIKĖTUMUS

PASIKARTOJAN-
ČIUS SUNKUMUS

PABAIGĄ

Apie pamokos pradžią.

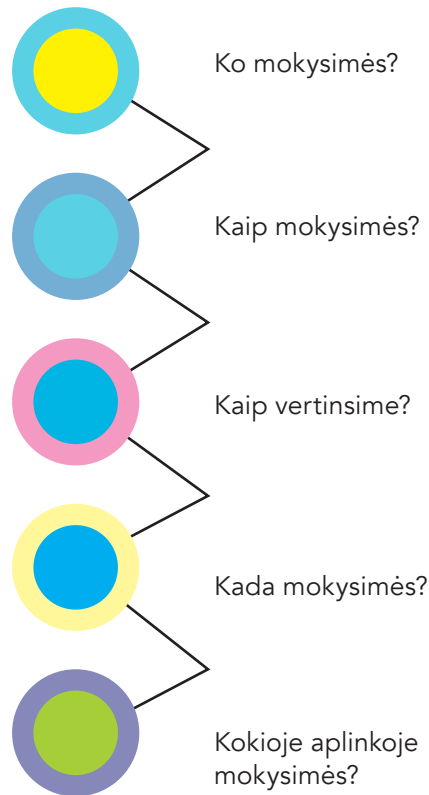
Pasitikdami salėje vaikus, jūs parodote, kad laukiate jų. Paaiškinate kaip saugiai jie turi elgtis neįprastoje erdvėje.

Supažindinate su numatyta veikla ir ja sudominate.

Tiksliai nusakote pamokos uždavinį, kad vaikai aiškiai suprastų, ko iš jų tikimasi.

DARBO KRYPTYS

Apie pamokos turinį. Ugdymo(si) samprata tampa visaapimanti:

Nuo ko priklauso pamokos sėkmė?

DARBO KRYPTYS

Apie netikėtumus.

PASIEKTI, KAD KUO
MAŽIAU BŪTŲ
DRUMSČIAMA TVARKA

NUSIRAMINTI IR
ATGAUTI PASITIKĖJIMĄ

NESIKARŠČIUOJANT
PRIIMTI KONSTRUK-
TYVIUS SPRENDIMUS

Apie pasikartojančius sunkumus.

IGNORUOTI NETINKAMĄ
ELGESĮ (NEREIKŠMINGI
NUSIŽENGIMAI)

SUMAŽINTI NETINKAMO
ELGESIO DAŽNUMĄ

UŽBĖGTI UŽ AKIŲ
NETINKAMAM ELGESIUI

Nepamirškime. Mokiniai
turi išmokti informaciją:

SURASTI

PRIIMTI

INTERPRETUOTI

KRITIŠKAI VERTINTI

VARTOTI

Apie pamokos pabaigą.

SUTVARKYTI PAPILDOMAI NAUDOTAS PRIEMONES

DRAUSMĖ IR KONTROLĖ

APŽVELGTI PAŽANGĄ IR PASIEKIMUS

KONSTRUKTYVIAI PANAUDOTI NENUMATYTAI ATSIKADUSĮ LAIKĄ

IŠRYŠKINTI KAS IŠMOKTA

PASIRŪPINTI TVARKINGU IŠĖJIMU IŠ SALĖS

DARBO KRYPTYS

Pamokos planavimas ir organizavimas.

UŽDAVINIO KĖLIMAS (FORMULUOTI PAGAL MOKINIŲ AMŽIŲ)
UŽDAVINYS VAIKUI (PRIE UŽDAVINIO GRĮŽTAMA PAMOKOS PABAIGOJE)

PAMOKOS STRUKTŪROS LOGIŠKUMAS, NUOSEKLUMAS

DERMĖ: UŽDAVINIO, METODŲ, PRIEMONIŲ

LAIKO PANAUDOJIMAS/RACIONALUMAS

Planuoti reikia PROCESĄ, o ne TEMAS!

Pagrindiniai klausimai planuojant:

- ko mokome? (bendrais bruožais nusakyti žinias, sąvokas, įgūdžius ir nuostatas, kurias reikia įgyti, mokomųjų dalykų ryšius ir tarpdalykinius elementus),
- kaip mokome? (metodai, kaip paskirstome laiką, kokios vertinimo galimybės),
- kada mokome? (ugdymo turinio tęstinumas atitinkamose ugdymo pakopose),
- kaip sužinome, kad vaikai mokosi ir išmoksta? (planas kaip stebėti ir kontroliuoti išmokimą ir kelti būsimus mokymo(si) tikslus).

Planavimas yra labai svarbi ugdymo proceso dalis. Sprendimai, kuriuos mokytojas padaro planuodamas pamoką, turi lemiamos įtakos:

- elgesiui klasėje,
- mokymo pobūdžiui,
- rezultatams.

DARBO KRYPTYS

PAMOKOS STRUKTŪRA

Keli šokio pamokos plano pavyzdžiai:

1 lentelė

Pamokos dalis	Aprašas
Įvadinė dalis: ko siekiama?	trumpa veikla, susijusi su praėjusia pamoka (gali ir nebūti); mokymo(si) uždavinio kėlimas ir aptarimas; motyvavimas, sudominimas, turimų žinių, patirties aktualizavimas.
Mokymosi veikla: kaip veikiama siekiant pamokoje išsikeltą uždavinio?	naujos medžiagos pateikimas; individualus, grupės ar visos klasės darbas: praktinės užduotys.
Apibendrinimas: iš ko galima spręsti apie pasiekimus?	mokymosi veiklos rezultatų ir proceso aptarimas (pvz.: pašokto derinio, šokio aptarimas; grupės darbo pristatymas ir pan.), mokytojo ir bendraklasių vertinimas ir įsivertinimas; veiklos reflektavimas atsakant į pateiktus klausimus; tolesnių mokymosi žingsnių numatymas.

2 lentelė

Pamokos dalis	Veiklos
1. Sutelkimas ir nukreipimas	A) Trumpa įvadinė užduotimi, atviru klausimu ar kt. sudominama ir padedama susikaupti pamokai. B) Paaiškinama, ko bus mokomasi šioje pamokoje ir kokių rezultatų tikimasi – ką mokiniai pamokos pabaigoje turėtų žinoti ir/ar gebėti. C) Siekiant sukelti entuziazmą, informuojama apie pamokos naudą, ryšį su mokinių interesais, smagias patirtis ir pan.
2. Pasirengimo patikrinimas	Patikrinama, pakartojama, primenama pamokai būtinos žinios ir gebėjimai, įgyti praėjusioje pamokoje, anksčiau ar kitur.
3. Naujos medžiagos pateikimas	Pateikiama nauja informacija – pasakojimai, sąvokos, idėjos, figūros, žingsniai, terminai ir kt. Supratimui pagerinti naudojama papildoma informacija – paaiškinimai, iliustracijos, palyginimai. Jei reikia, parodoma, kaip ką nors atlikti. Pakartojant pabrėžiama tai, kas svarbiausia.
4. Supratimo patikrinimas	Pateikiami klausimai mokinių supratimo lygiui nustatyti ir suvokimo klaidoms bei spragoms ištaisyti.
5. Supratimo taikymo mokymas	Skiriamos naujos informacijos taikymo, įgūdžių ir gebėjimų ugdymosi užduotys. Pirmosios atliekamos mokytojams vadovaujant ir stebint, vėlesnės – savarankiškai.
6. Vertinimas ir apibendrinimas	Patikrinama, kaip mokiniams sekėsi atlikti užduotis. Komentuojama, taisomos klaidos, vertinama. Jei reikia – mokoma iš naujo, jei išmokta sėkmingai – trumpai aptariama, ko išmokta, kodėl tai svarbu. Tai darant remiamasi mokinių refleksija.
7. Įtvirtinimo užduotys	Skiriami užduotys namuose (jeigu reikia), pagrįsti pamokoje išmoktais dalykais arba numatoma pamokos tąsa kitą pamoką.

DARBO KRYPTYS

3 lentelė

Pamokos dalis	Veiklos
1. Sutelkimas ir motyvavimas	Pamokos temos, klausimo ar problemos pristatymas, situacijos apibūdinimas. Dažniausiai – po trumpo apšilimo, tai yra užduoties – „ledlaužio“.
2. Užduoties paaiškinimas	Žaidimo ar vaidinimo taisyklių paaiškinimas, vaidmenų apibūdinimas ir paskirstymas, reikalingų priemonių išdalinimas, aplinkos pertvarkymas.
3. Žaidimas ar vaidinimas	Dalyviai atlieka savo vaidmenis pagal taisykles ar nurodytą siužetą. Mokytoja(s) ir stebėtojai įsidėmi ar fiksuoja elgesį ir žodžius. Komandos ir vaidmenys gali būti kelis kartus keičiami.
4. Patirties refleksija	Prisimenama, analizuojama, vertinama tai, kas vyko pamokoje (veiksmas, žodžiai, mintys, emocijos) pagal: a) mokytojo(s) iš anksto paruoštus klausimus; b) situacinius klausimus, kylančius mokiniams ir mokytojui(ui).
5. Patirties įprasminimas	Aptariama ir apibendrinama, kuo svarbi, naudinga ir pan. buvo patirtis pamokoje. Jei reikia, mokytoja(s) paaiškina pamokos tikslą.

Bendriausia pamokos struktūra gali būti trijų dalių:

- įvadinė (turėtų būti įvardytas konkretus pamokos turinys: tema, problema, uždavinys (-iai) ir kompetencijos (nuostatos, žinios ir gebėjimai), kurias numatoma ugdyti pamokoje),
- mokymosi veiklos (turėtų būti įgyvendinamos mokymosi uždavinius ir mokinių poreikius bei galimybes atitinkančios mokymo(si) veiklos ir taikomi metodai, padedantys ugdyti(s) įvardytas kompetencijas),
- apibendrinimo (turėtų būti numatyta galimybė patiems mokiniams įsivertinti, kaip jiems sekėsi siekti iš(si)keltų uždavinių).

Galimi šokio pamokos komponentai:

PASISVEIKINIMAS IR PASKATINANTI PAMOKOS PRADŽIA

TEMOS PASKELBIMAS

UŽDAVINIO IŠAIŠKINIMAS

MOKYTOJO ATSIŽVELGIMAS Į UGDYTINIŲ NUOTAIKAS IR POREIKIUS

TINKAMŲ MOKYMO(SI) BŪDŲ PARINKIMAS

ATIDUS UGDYTINIŲ KLAUSYMASIS

MALONI IR SKATINANTI APLINKA

TARPUSAVIO SUPRATIMAS, GERAS KOMANDINIS DARBAS

UGDYMO(SI) MEDŽIAGOS ATITIKIMAS UGDYTINIŲ LYGIUI

DARBO KRYPTYS

PASITIKRINIMAS AR MOKINIAI SUPRANTA PATEIKTĄ MEDŽIAGĄ

AR ĮTRAUKIAMI VISI BESIMOKANTIEJI?

MOKYTOJAS KALBA AIŠKIAI, SUPRANTAMAI

MOKYTOJAS GERAI IŠMANO SAVO DALYKĄ

MOKYMOSI MEDŽIAGA DIFERENCIJUOJAMA

GERAS PAMOKOS LAIKO PLANAVIMAS

MOKYTOJO IR UGDYTINIŲ BENDRADARBIAVIMAS

KITOS PAMOKOS PRISTATYMAS

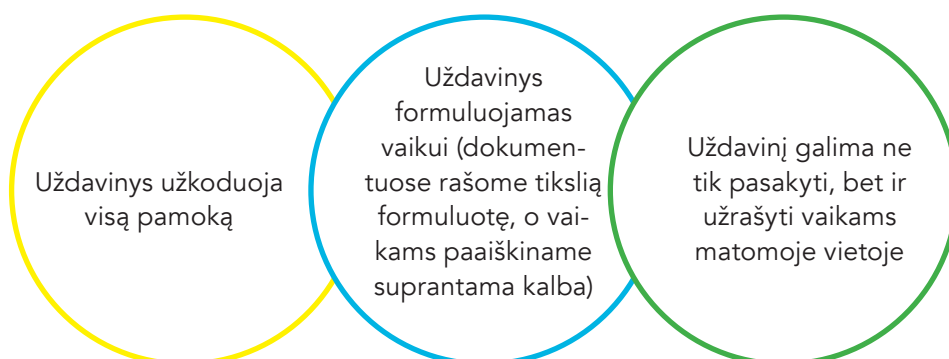
PATEIKTAS KONSTRUKTYVUS IR EFEKTYVUS GRĮŽTAMASIS RYŠYS

Kaip pasiseks organizuoti (vesti) pamoką, kokia bus pamokos eiga, priklauso nuo to, kaip pedagogas pasirengs.

MOKYMO(SI) UŽDAVINYS

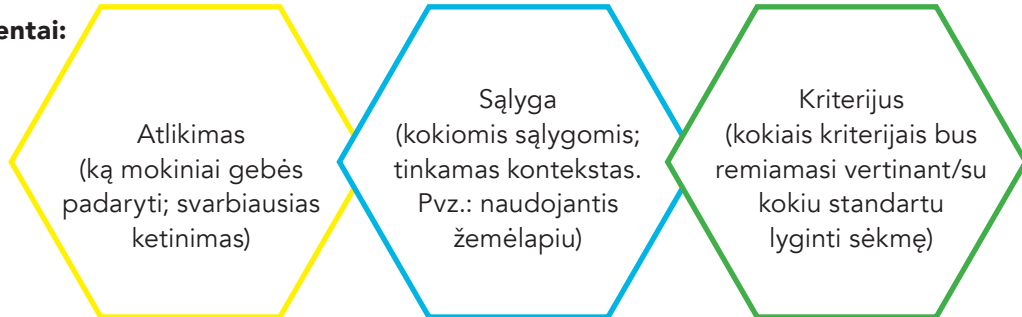
Kiekvienoje šokio pamokoje turime formuluoti mokymo(si) uždavinį.

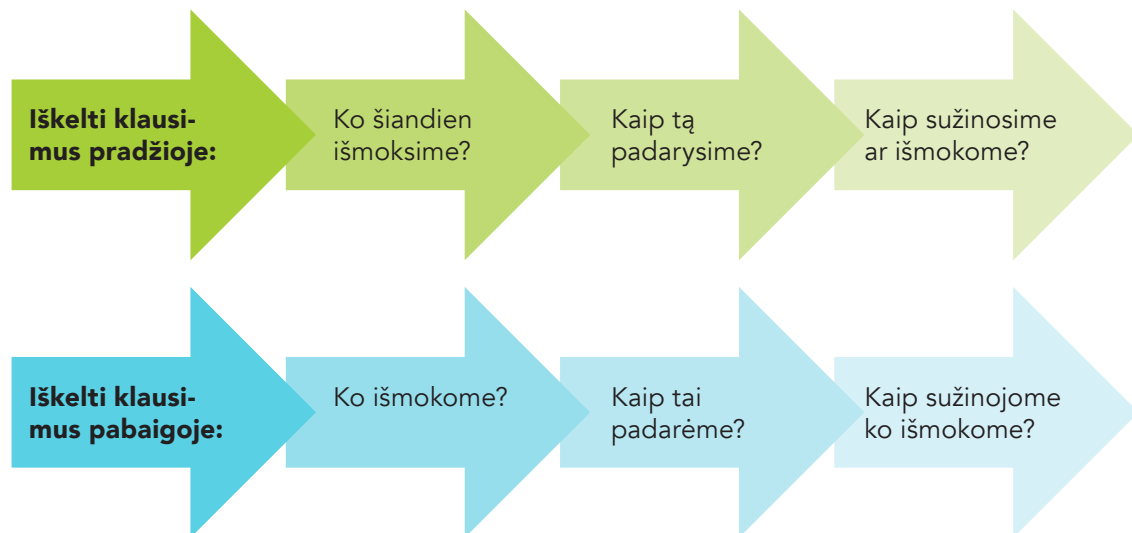

DARBO KRYPTYS

Uždavinio komponentai:

Klausimai šokio pamokos pabaigoje:

METODŲ PASIRINKIMAS

Įgyvendindami savo sumanymą ir apgalvoję pamokos planą, teisingai pasirinkime metodus.

Renkantis mokymo metodą svarbu žinoti, kad:

- nėra absoliučiai gerų ir tobulų metodų;
- netikslinga kuriems nors metodams ar jų grupėms teikti prioritetą;
- mokymo procesui būtini įvairūs mokymo metodai;
- svarbu atsižvelgti į mokinių amžiaus ypatybes;
- svarbi mokyklos aplinka;
- lemiamą vaidmenį vaidina pats mokytojas, jo asmenybė.

Keisdami metodą, mes galime keisti rezultatą.

DARBO KRYPTYS

Metodai parenkami atsižvelgiant į realią situaciją:

- mokinių poreikius ir galimybes,
- paties mokytojo gebėjimus ir savybes,
- kintantį socialinį ir kultūrinį kontekstą.

Mokytojai renka įvairius mokymo(si) metodus dėl to, kad:

mokiniai kuo geriau įsisavintų žinias
atsirastų mokėjimai ir įgūdžiai
sukeltų vaikams daug teigiamų emocinių išgyvenimų

Ugdymas(is) turėtų būti:

1
orientuotas
į vaiką

2
mokytojas
pamokoje siektų
padėti mokiniams
įgyti žinių

3
sudaryti
sąlygas skleisti
kiekvieno iš
jų asmenybei

Teisingai parinkti darbo metodai padeda formuoti teigiamą požiūrį į ugdymą(si) ir atskleidžia teigiamus aspektus:

1. Greitai pastebimos mokinių žinių spragos ir operatyviai jos šalinamos.
2. Kiekvieną pamoką mokiniai pajaučia atlikto darbo džiaugsmą, o tai skatina dar geriau.
3. Įgytas žinias mokiniai išmoka taikyti praktinėje veikloje.
4. Visa pamoka yra darbinga.
5. Vaikai nepajaučia nuovargio, nes dirba noriai, stengiasi kuo greičiau, daugiau ir kruopščiau padaryti.
6. Mokiniai tinkamai pasirengia mokytis aukštesnėse klasėse.
7. Išugdytas poreikis dirbti nepradingsta ir vėliau.

DARBO KRYPTYS

Verta žinoti

Ugdymo procese labai svarbu, kad ugdytojas naudotųsi bei rinktųsi mokymosi metodų įvairovę.

Ugdymo metodai yra ne mažiau reikšmingas pedagoginio darbo veiksnys nei ugdymo tikslai ar turinys.

Ugdymo metodai – tarpusavyje susiję mokytojo ir mokinių veiklos būdai, kurie padeda mokiniams įgyti žinių, mokėjimų bei įgūdžių.

Tiek šokio, tiek kiti mokomųjų dalykų pedagogai pasirinkdami metodus savo dėstomai pamokai:

- pagreitina mokymosi procesą,
- padeda mokiniams greičiau įsisavinti informaciją,
- skatina bendravimą ir bendradarbiavimą,
- ugdo mąstymą, darbą grupėse, pagarbą šalia esantiems draugams bei esant reikalui padeda vieni kitiems.

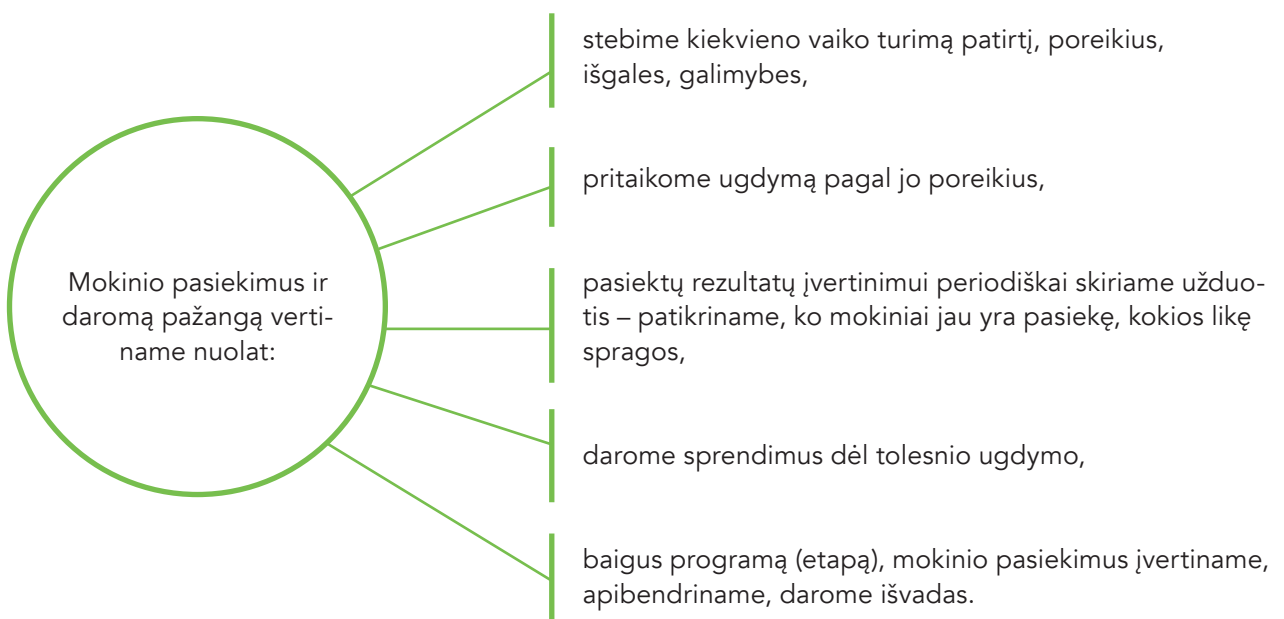
VERTINIMAS

Baigiantis pamokai, kiekvienas susiduriame su klausimu:

kaip vertinti mokinio pasiekimus ir pažangą?

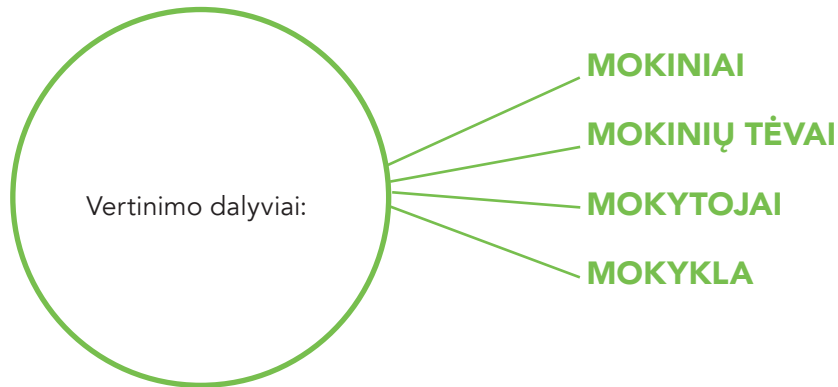
Vertinimas – tai neatskiriama ir nuolat planuojama kiekvienos pamokos ir viso ugdymo proceso dalis.

Vaiko pasiekimai yra tiesiogiai susiję su ugdymo programos ir jos įgyvendinimo kokybe. Vaiko galimybes atitinkantis nuolatinis vaiko pasiekimų augimas rodo pasirengimą įgyvendinti ugdymo(si) uždavinius.

DARBO KRYPTYS

Kas dalyvauja mokinio pasiekimų ir pažangos vertinime?

Baigus pamoką, reikėtų pagalvoti, ar taip viskas vyko, kaip planavome, kaip buvome sumanę:

**Ar viskas vyko taip, kaip tikėjauisi?
Kas pavyko, kas ne?
Kaip galėjo būti geriau?
Kas nepavyko? Apsisprendimas, planavimas, vykdymas?**

Vertinant – svarbiausia įgyti patirties ir atverti naują perspektyvą.

Kokį tikslą keliamo vertindami?

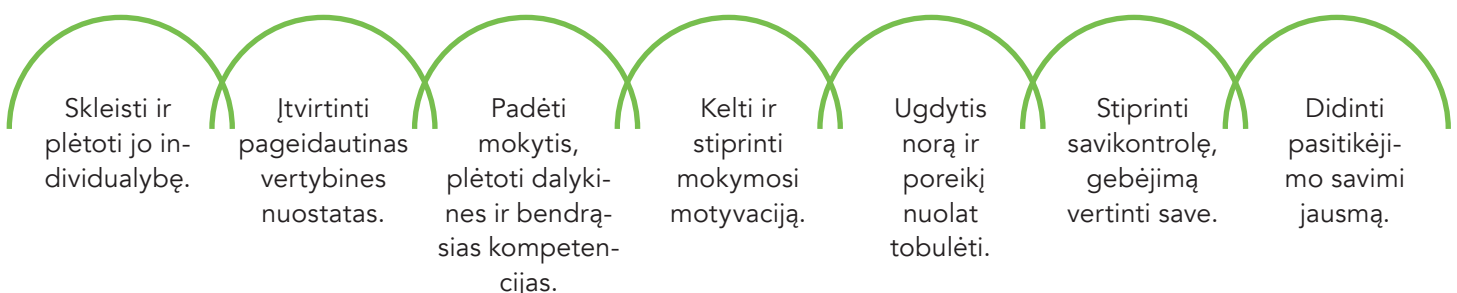
- padėti vaikui mokytis šokio, stiprinti mokymosi motyvaciją,
- pratinti pačiam pasitikrinti savo žinias, gebėjimus,
- gauti mokytojui grįžtamąją informaciją apie ugdymo ir ugdymosi procesą ir rezultatus bei tikslingai šį procesą koreguoti,
- informuoti tėvus apie vaiko ugdymo ir ugdymosi sėkmę.

Vertinimo metu ir mokytojas, ir mokinys vertina darbo rezultatus. Abiejų pusių vertinimas gali skirtis.

Kokia vertinimo esmė?

- Mokiniui padedama išsiaiškinti, ką jis jau gerai išmokęs.
- Kur mokiniui dar reikia padirbėti.
- Mokiniui sudaroma galimybė pasitaisyti, t.y. išmokti.

Kuo ugdymo(si) pasiekimų ir pažangos vertinimas mokykloje gali padėti mokiniui?

DARBO KRYPTYS

Kuo ugdymo(si) pasiekimų ir pažangos vertinimas mokykloje gali padėti mokytojui?

- Įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir individualią pažangą.
- Įvertinti mokymosi sunkumus bei spragas.
- Numatyti reikiamą pagalbą ir jos suteikimo būdus.
- Nustatyti mokymo metodikos, programos efektyvumą.
- Įvertinti visuminį ugdymo proceso rezultatą.

Kuo ugdymo(si) pasiekimų ir pažangos vertinimas mokykloje gali padėti tėvams?

Suteikia informacijos apie jų vaiko pasiekimus ir daromą pažangą, mokymosi problemas ir galimus jų įveikimo būdus.

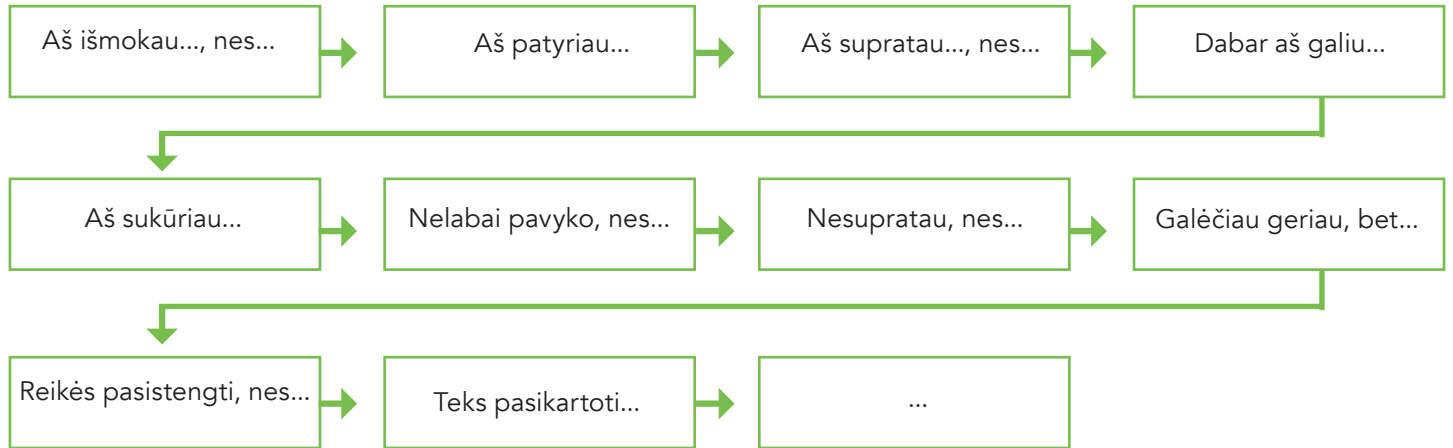
Kuo ugdymo(si) pasiekimų ir pažangos vertinimas mokykloje gali padėti mokyklai?

Gali įsivertinti savo darbo kokybę.

Kelti tikslus ir numatyti mokyklos raidos perspektyvą.

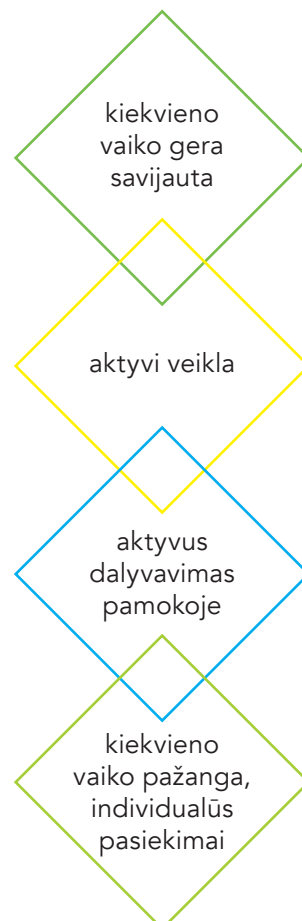
DARBO KRYPTYS

Ką turėtumėme išgirsti iš mokinių aptariant arba įsivertinant savo darbą?

Kas parodo ar pavyko šokio pamoka?

Galimi pamokos kokybės rodikliai:

DARBO KRYPTYS

Bendrosios programos (BP)

26.6.1. Mokinių pasiekimai ir ugdymo gairės. 1–2 klasės

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
1. Šokio raiška			
Domėtis šokiu.	1.1. Šokti sklandžiai pavieniui, poroje ir grupėje.	1.1.1. Stengtis koordinuoti judesius, jungti vieną judesį su kitu. 1.1.2. Orientuotis erdvėje ir nesusidurti su kitais. 1.1.3. Atlikti judesius savo ritmu, tempu ir prisiderinti prie judesio ar šokio ritmo ir tempo. 1.1.4. Perteikti judesio stiprumą.	1.1. Mokiniai per kūrybinius žaidimus, improvizacijas mokosi bendrauti, pasitikėti savimi ir kitais, atsipalaiduoti, išsivaizduoti; ugdomi koordinaciją, taisyklingą laikyseną, pusiausvyros pojūtį. Mokytojas, pateikdamas žaidybines, kūrybines užduotis, skatina mokinius pajusti kūną, kūno ir jo dalių padėtį erdvėje, tyrinėti judėjimą erdvėje įvairiomis kryptimis (<i>pirmyn–atgal, aukštyn–žemyn</i>), ritmo, tempo variantus (<i>greitai–lėtai</i>), įvairios nuotaikos judesių derinius (<i>piktai, liūdnai, linksmi</i>). Tyrinėjimo procese akcentuojami natūralūs judesiai (<i>ėjimas, bėgimas, šuoliukai, sukiniai, vertimasis, lenkimasis ir kt.</i>) ir jų deriniai. Mokytojas kartu su mokiniais dalyvauja tyrinėjimo procese.
Norėti šokti ir kurti pavieniui ir drauge su kitais.	1.2. Kurti paskiras judesių sekas, jungti judesius į derinius, naudojant skirtingą tempą (<i>greitą ir lėtą</i>) ir erdvės lygmenis (<i>aukštai ir žemai</i>) bei atsižvelgiant į norimą perteikti nuotaiką ar temą.	1.2.1. Nusakyti kūrybinio sumanymo pagrindinę mintį (<i>temą, personažą, nuotaiką</i>) ir galimų įvykių seką (<i>kas nutiks ar kokią savybę išryškins</i>). 1.2.2. Numatyti, kokius pasirinks judesius (<i>pvz., greitus ar lėtus, didelius ar mažus, aukštai ar žemai</i>) kūrybiniam sumanymui įgyvendinti.	1.2. Mokytojas per kūrybinius žaidimus, improvizacijas skatina judesiu reaguoti į skambančią įvairių stilių muziką, nemuzikinius (<i>gamtos, urbanistinius</i>) garsus, tylą. Kartu su mokiniais aiškinasi judesių parinkimo, jungimo galimybes siekiant įgyvendinti kūrybinį sumanymą (<i>perteikti temą, personažą, nuotaiką</i>). Mokiniai grupėse bando jungti judesius į trumpus derinius tyrinėdami įvairius tempus, erdvės lygmenis ir kryptis. Mokosi numatyti judesių plėtojimo pagrindą (<i>įvykių seką: ledas tirpsta, virsta vandeniui, vanduo teka, garuoja; ar savybę: linksmas drugelis, didelis dramblys</i>).
Stengtis aktyviai dalyvauti šokio veikloje.	1.3. Dalyvauti pristatant šokio veiklos epizodus klasės, mokyklos projekte.	1.3.1. Pastebėti ir nusakyti įvairias šokio veiklas (<i>šokimą, kūrybą, stebėjimą, dalijimąsi išpūdžiais</i>).	1.3. Mokytojas organizuoja ir skatina mokinius dalyvauti kūrybiniuose šokio žaidimuose, projektuose, pasirinkti sau vaidmenį juose ir atlikti su juo susijusius veiksmus (<i>pvz., šokėjas atlieka šoki, choreografas sugalvoja šokio judesius, žiūrovas stebi ir išreiškia savo išpūdžius</i>).

DARBO KRYPTYS

BP

Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
2. Šokio stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas			
Norėti stebėti ir pažinti įvairius šokius.	2.1. Savais žodžiais išsakyti išpūdžius, kilusius stebint, kuriant ar atliekant šokį.	2.1.1. Apibūdinti stebėtų ar šoktų šokių tempą, nuotaiką.	2.1. Mokiniai, stebėdami kuo įvairesnius šokius pagal mokytojo iš anksto pateiktas nuorodas (žodines ar rašto) mokosi nustatyti ir apibūdinti šokio nuotaiką, tempą, šokėjų skaičių, šokio atlikimo vietą, pastebėti kostiumus, atkreipti dėmesį į šokio ryšį su muzikiniu (garsiniu) akompanimentu. Įsiminusius stebėtų šokių fragmentus bando pakartoti.
	2.2. Stebint šokį paisyti žiūrovo elgesio taisyklių.	2.2.1. Išvardyti 2–3 žiūrovo elgesio taisykles (pvz., <i>atidžiai stebėti, pasirodymo metu nekalbėti</i>).	2.2. Rengiantis stebėti šokio pasirodymus mokiniai supažindinami su žiūrovo elgesio taisyklėmis, skatinant prisiminti savo apsilankymus teatruose, koncertuose, šokio šventėse.
3. Šokio ryšių su socialiniu kultūriniu gyvenimu pažinimas			
Norėti pažinti šokį kasdienio gyvenimo situacijose ir aplinkoje.	3.1. Pastebėti ir apibūdinti judesio ar šokio raišką aplinkoje.	3.1.1. Papasakoti, kada ir kur žmogus šoka (pvz., <i>kai nori išreikšti savo nuotaiką, mintis; per šventes, teatre</i>). 3.1.2. Nusakyti, kas ir kaip gali judėti (<i>mašinos, augalai</i>), šokti (<i>žmonės, gyvūnai</i>).	3.1. Mokiniai šokdami, kurdami ir stebėdami šokius mokytojo padėdami mokosi, kaip judesiu galima perteikti savo nuotaiką, atpažinti ją kitų šokiuose. Pagal galimybes stebi šokius įvairiose vietose (<i>mokyklos, miesto šventėje, teatre, per televiziją</i>) ir mokosi apibūdinti. Mokiniai mokosi stebėti judėjimo įvairovę aplinkoje, apibūdinti ryškiausias jos bruožus. Tyrinėja, kaip judesiu galima perteikti gamtos reiškinius, judančius ir nejudančius aplinkos objektus, kitų mokomųjų dalykų medžiagą (pvz., <i>raides, skaičius</i>).
Siekti įgyti naujų šokio žinių ir patyrimų.	3.2. Nusakyti įgytą šokio patirtį (pvz., <i>ko mokėsi, ko išmoko</i>).	3.2.1. Papasakoti, ką veikė (<i>šoko, kūrė, stebėjo</i>) ir ką labiausiai patiko veikti.	3.2. Mokymosi mokyti procesą mokytojas orientuoja į vaikų aktyvią veiklą, tyrinėjant savo psichofizines (pvz., <i>kaip greitai apsisukau ant vienos kojos, kaip žemai pasilenkiau, kaip įdomiai sujungiau judesius</i>), savęs pažinimo (pvz., <i>man labai gerai sekasi pašokti aukštai, bet nesiseka kartu su draugu suderinti judesius</i>) galias. Kartu su mokytoju aptaria ir mokosi nusakyti mokymosi proceso etapus (pvz., <i>ši tą naują pamėčiau, sužinojau, bandau, pakartuju, apsvarstau, kaip sekėsi</i>).

UŽDUOTYS

BP

1 užduotis

Domėtis šoku.	1.1. Šokti sklandžiai pavieniui, poroje ir grupėje.	<p>1.1.1. Stengtis koordinuoti judesius, jungti vieną judesį su kitu.</p> <p>1.1.2. Orientuotis erdvėje ir nesusidurti su kitais.</p> <p>1.1.3. Atlikti judesius savo ritmu, tempu ir prisiderinti prie judesio ar šokio ritmo ir tempo.</p> <p>1.1.4. Perteikti judesio stiprumą.</p>	1.1. Mokiniai per kūrybinius žaidimus, improvizacijas mokosi bendrauti, pasitikėti savimi ir kitais, atsipalaiduoti, išvaizduoti; ugdomi koordinaciją, taisyklingą laikyseną, pusiausvyros pojūtį. Mokytojas, pateikdamas žaidybines, kūrybines užduotis, skatina mokinius pajusti kūną, kūno ir jo dalių padėtį erdvėje, tyrinėti judėjimą erdvėje įvairiomis kryptimis (<i>pirmyn–atgal, aukštyn–žemyn</i>), ritmo, tempo variantus (<i>greitai–lėtai</i>), įvairios nuotaikos judesių derinius (<i>piktai, liūdnai, linksmi</i>). Tyrinėjimo procese akcentuojami natūralūs judesiai (<i>ėjimas, bėgimas, šuoliukai, sukiniai, vertimasis, lenkimasis ir kt.</i>) ir jų deriniai. Mokytojas kartu su mokiniais dalyvauja tyrinėjimo procese.
---------------	---	--	---

1 užduotis. JUDĖJIMO KRYPTYS

Perkelk rodykles prie reikiamų žodžių, nusakančių judėjimo kryptį.

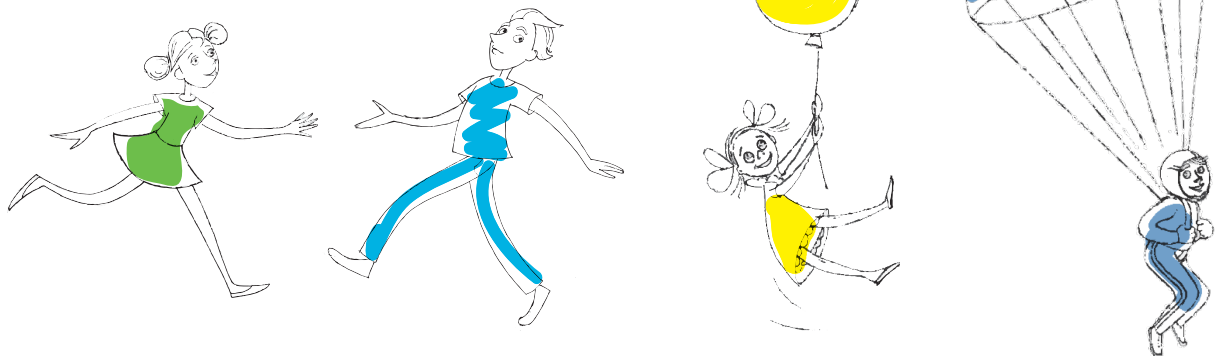

PIRMYN

ATGAL

AUKŠTYN

ŽEMYN

UŽDUOTYS

2 užduotis

BP

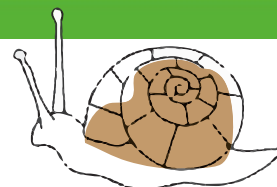
Domėtis šoku.	1.1. Šokti sklandžiai pavieniui, poroje ir grupėje.	<p>1.1.1. Stengtis koordinuoti judesius, jungti vieną judesį su kitu.</p> <p>1.1.2. Orientuotis erdvėje ir nesusidurti su kitais.</p> <p>1.1.3. Atlikti judesius savo ritmu, tempu ir prisiderinti prie judesio ar šokio ritmo ir tempo.</p> <p>1.1.4. Perteikti judesio stiprumą.</p>	1.1. Mokiniai per kūrybinius žaidimus, improvizacijas mokosi bendrauti, pasitikėti savimi ir kitais, atsipalaiduoti, išsivaizduoti; ugdomi koordinacija, taisyklingą laikyseną, pusiausvyros pojūtį. Mokytojas, pateikdamas žaidybines, kūrybines užduotis, skatina mokinius pajusti kūną, kūno ir jo dalių padėtį erdvėje, tyrinėti judėjimą erdvėje įvairiomis kryptimis (<i>pirmyn–atgal, aukštyn–žemyn</i>), ritmo, tempo variantus (<i>greitai–lėtai</i>), įvairios nuotaikos judesių derinius (<i>piktai, liūdnai, linksmi</i>). Tyrinėjimo procese akcentuojami natūralūs judesiai (<i>ėjimas, bėgimas, šuoliukai, sukiniai, vertimasis, lenkimasis ir kt.</i>) ir jų deriniai. Mokytojas kartu su mokiniais dalyvauja tyrinėjimo procese.
---------------	---	--	---

2 užduotis. RITMAS/TEMPAS

Sudėliok paveikslėlius prie jiems tinkamų žodžių, nusakančių judėjimo tempą.

GREITAI

LĒTAI

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Paklausyk muzikos įrašų, pasirink patinkantį piešinuką ir pašok lėtai arba greitai.

Muzikos įrašai:

U2G1

U2G2

UŽDUOTYS

BP

3 užduotis

Domėtis šoku.	1.1. Šokti sklandžiai pavieniui, poroje ir grupėje.	<p>1.1.1. Stengtis koordinuoti judesius, jungti vieną judesį su kitu.</p> <p>1.1.2. Orientuotis erdvėje ir nesusidurti su kitais.</p> <p>1.1.3. Atlikti judesius savo ritmu, tempu ir prisiderinti prie judesio ar šokio ritmo ir tempo.</p> <p>1.1.4. Perteikti judesio stiprumą.</p>	1.1. Mokiniai per kūrybinius žaidimus, improvizacijas mokosi bendrauti, pasitikėti savimi ir kitais, atsipalaiduoti, išvaizduoti; ugdomi koordinaciją, taisyklingą laikyseną, pusiausvyros pojūtį. Mokytojas, pateikdamas žaidybines, kūrybines užduotis, skatina mokinius pajusti kūną, kūno ir jo dalių padėtį erdvėje, tyrinėti judėjimą erdvėje įvairiomis kryptimis (<i>pirmyn–atgal, aukštyn–žemyn</i>), ritmo, tempo variantus (<i>greitai–lėtai</i>), įvairios nuotaikos judesių derinius (<i>piktai, liūdnai, linksmi</i>). Tyrinėjimo procese akcentuojami natūralūs judesiai (<i>ėjimas, bėgimas, šuoliukai, sukiniai, vertimasis, lenkimas ir kt.</i>) ir jų deriniai. Mokytojas kartu su mokiniais dalyvauja tyrinėjimo procese.
---------------	---	--	---

3 užduotis. NUOTAIKOS

Pristumk kortelę su žodžiu, kuris tinka veidukui, nusakančiam nuotaiką.

PIKTAS

LINKSMAS

LIŪDNAS

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Paklausyk muzikos įrašų, pasirink patinkantį veiduką ir šokio judesiais perteik nuotaiką.

Muzikos įrašai: U3G1

U3G2

U3G3

UŽDUOTYS

BP

4 užduotis

<p>Norėti šokti ir kurti pavieniui ir drauge su kitais.</p>	<p>1.2. Kurti paskiras judesių sekas, jungti judesius į derinius, naudojant skirtingą tempą (<i>greitą ir lėtą</i>) ir erdvės lygmenis (<i>aukštai ir žemai</i>) bei atsižvelgiant į norimą perteikti nuotaiką ar temą.</p>	<p>1.2.1. Nusakyti kūrybinio sumanymo pagrindinę mintį (<i>temą, personažą, nuotaiką</i>) ir galimų įvykių seką (<i>kas nutiks ar kokią savybę išryškins</i>).</p> <p>1.2.2. Numatyti, kokius pasirinks judesius (<i>pvz., greitus ar lėtus, didelius ar mažus, aukštai ar žemai</i>) kūrybiniam sumanymui įgyvendinti.</p>	<p>1.2. Mokytojas per kūrybinius žaidimus, improvizacijas skatina judesiu reaguoti į skambančią įvairių stilių muziką, nemuzikinius (<i>gamtos, urbanistinius</i>) garsus, tylą. Kartu su mokiniais aiškinasi judesių parinkimo, jungimo galimybes siekiant įgyvendinti kūrybinį sumanymą (<i>perteikti temą, personažą, nuotaiką</i>). Mokiniai grupėse bando jungti judesius į trumpus derinius tyrinėdami įvairius tempus, erdvės lygmenis ir kryptis. Mokosi numatyti judesių plėtojimo pagrindą (<i>įvykių seką: ledas tirpsta, virsta vandeniui, vanduo teka, garuoja; ar savybę: linksmas drugelis, didelis dramblys</i>).</p>
---	---	---	---

4 užduotis. KŪRYBA pavieniui, poroje, grupėje

Paklausyk muzikos įrašo ir sukurk judesių seką, šokdamas vienas.

Muzikos įrašas U4G1

Paklausyk muzikos įrašo ir sukurk judesių seką, šokdamas poroje.

Muzikos įrašas U4G2

Paklausyk muzikos įrašo ir sukurk judesių seką, šokdamas grupėje.

Muzikos įrašas U4G3

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Kaip šokti įdomiau (vienam, poroje, grupėje)? Kodėl? Su kokiais sunkumais susidūrei?

Pasidalink įspūdžiais, kaip jauteisi (buvo linksma, liūdna, lengva, sunku)?

UŽDUOTYS

BP

5 užduotis

<p>Norėti šokti ir kurti pavieniui ir drauge su kitais.</p>	<p>1.2. Kurti paskiras judesių sekas, jungti judesius į derinius, naudojant skirtingą tempą (<i>greitą ir lėtą</i>) ir erdvės lygmenis (<i>aukštai ir žemai</i>) bei atsižvelgiant į norimą perteikti nuotaiką ar temą.</p>	<p>1.2.1. Nusakyti kūrybinio sumanymo pagrindinę mintį (<i>temą, personažą, nuotaiką</i>) ir galimų įvykių seką (<i>kas nutiks ar kokią savybę išryškins</i>).</p> <p>1.2.2. Numatyti, kokius pasirinktų judesius (<i>pvz., greitus ar lėtus, didelius ar mažus, aukštai ar žemai</i>) kūrybiniam sumanymui įgyvendinti.</p>	<p>1.2. Mokytojas per kūrybinius žaidimus, improvizacijas skatina judesiu reaguoti į skambančią įvairių stilių muziką, nemuzikinius (<i>gamtos, urbanistinius</i>) garsus, tylą. Kartu su mokiniais aiškinasi judesių pasirinkimo, jungimo galimybes siekiant įgyvendinti kūrybinį sumanymą (<i>perteikti temą, personažą, nuotaiką</i>). Mokiniai grupėse bando jungti judesius į trumpus derinius tyrinėdami įvairius tempus, erdvės lygmenis ir kryptis. Mokosi numatyti judesių plėtojimo pagrindą (<i>įvykių seką: ledas tirpsta, virsta vandeniui, vanduo teka, garuoja; ar savybę: linksmas drugelis, didelis dramblys</i>).</p>
---	---	--	---

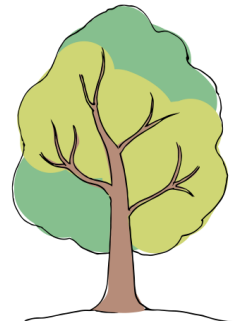
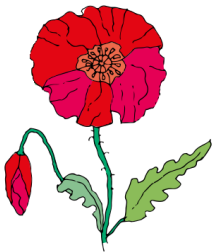
5 užduotis. KŪRYBINIS ŽAIDIMAS, IMPROVIZACIJA

Paklausyk muzikos įrašo ir, pasirinkęs, sukurk: gėlės, drugelio, saulės, paukščio, medžio ir t.t. šokį.

Muzikos įrašas U5G1

Vėliau visų sukurtus šokius sujunkite į vieną kompoziciją: ryto, pievos ar miško tema.

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Ką jautei klausydamas muzikos? Kurti buvo lengva ar sunku? Kaip šokti įdomiau (vienam ar grupėje). Kodėl? Su kokiais sunkumais susidūrei? Pasidalink įspūdžiais.

UŽDUOTYS

BP

6 užduotis

<p>Norėti šokti ir kurti pavieniui ir drauge su kitais.</p>	<p>1.2. Kurti paskiras judesių sekas, jungti judesius į derinius, naudojant skirtingą tempą (<i>greitą</i> ir <i>lėtą</i>) ir erdvės lygmenis (<i>aukštai</i> ir <i>žemai</i>) bei atsižvelgiant į norimą perteikti nuotaiką ar temą.</p>	<p>1.2.1. Nusakyti kūrybinio sumanymo pagrindinę mintį (<i>temą, personažą, nuotaiką</i>) ir galimų įvykių seką (<i>kas nutiks ar kokią savybę išryškins</i>).</p> <p>1.2.2. Numatyti, kokius pasirinks judesius (<i>pvz., greitus ar lėtus, didelius ar mažus, aukštai ar žemai</i>) kūrybiniam sumanymui įgyvendinti.</p>	<p>1.2. Mokytojas per kūrybinius žaidimus, improvizacijas skatina judesiu reaguoti į skambančią įvairių stilių muziką, nemuzikinius (<i>gamtos, urbanistinius</i>) garsus, tylą. Kartu su mokiniais aiškinasi judesių parinkimo, jungimo galimybes siekiant įgyvendinti kūrybinį sumanymą (<i>perteikti temą, personažą, nuotaiką</i>). Mokiniai grupėse bando jungti judesius į trumpus derinius tyrinėdami įvairius tempus, erdvės lygmenis ir kryptis. Mokosi numatyti judesių plėtojimo pagrindą (<i>įvykių seką: ledas tirpsta, virsta vandeniui, vanduo teka, garuoja; ar savybę: linksmas drugelis, didelis dramblys</i>).</p>
---	---	---	---

6 užduotis. KŪRYBA. PERSONAŽO PERTEIKIMAS

Paklausk mokytojo skaitomą eilėraščių, pasaką arba paklausk eilėraščių, pasakos įrašą. Vaizdo įrašai U6:

<http://www.vaikams.lt/pasakos/audio-pasakos/>

<http://www.lrt.lt/mediateka/irasai#/content/vakaro%20pasaka>

Paklausęs eilėraščių ar pasakos įrašų, sukurk šokio judesius ir pašok savo pasakos personažą.

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Ką jautei klausydamas eilėraščių ir pasakos įrašų? Su kokiais sunkumais susidūrei kurdamas pasakos personažą? Kas tave sudomino? Pasidalink įspūdžiais: ką supratai ar sužinojai?

UŽDUOTYS

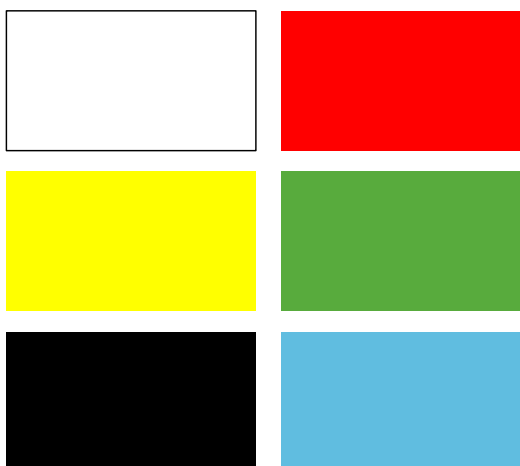
BP

7 užduotis

<p>Norėti šokti ir kurti pavieniui ir drauge su kitais.</p>	<p>1.2. Kurti paskiras judesių sekas, jungti judesius į derinius, naudojant skirtingą tempą (<i>greitą ir lėtą</i>) ir erdvės lygmenis (<i>aukštai ir žemai</i>) bei atsižvelgiant į norimą perteikti nuotaiką ar temą.</p>	<p>1.2.1. Nusakyti kūrybinio sumanymo pagrindinę mintį (<i>temą, personažą, nuotaiką</i>) ir galimų įvykių seką (<i>kas nutiks ar kokią savybę išryškins</i>).</p> <p>1.2.2. Numatyti, kokius pasirinktų judesius (<i>pvz., greitus ar lėtus, didelius ar mažus, aukštai ar žemai</i>) kūrybiniam sumanymui įgyvendinti.</p>	<p>1.2. Mokytojas per kūrybinius žaidimus, improvizacijas skatina judesiu reaguoti į skambančią įvairių stilių muziką, nemuzikinius (<i>gamtos, urbanistinius</i>) garsus, tylą. Kartu su mokiniais aiškinasi judesių pasirinkimo, jungimo galimybes siekiant įgyvendinti kūrybinį sumanymą (<i>perteikti temą, personažą, nuotaiką</i>). Mokiniai grupėse bando jungti judesius į trumpus derinius tyrinėdami įvairius tempus, erdvės lygmenis ir kryptis. Mokosi numatyti judesių plėtojimo pagrindą (<i>įvykių seką: ledas tirpsta, virsta vandeniui, vanduo teka, garuoja; ar savybę: linksmas drugelis, didelis dramblys</i>).</p>
---	---	--	---

7 užduotis. KŪRYBA. NUOTAIKOS PERTEIKIMAS

Pažiūrėk spalvų korteles, pasirink patinkančią spalvą ir, paklausęs muzikos, šokio judesiais perteik nuotaiką.
Muzikos įrašas U7G1

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Kodėl pasirinkai tokią spalvą? Ką jautei klausydamas muzikos, kurdamas. Kaip sekėsi perteikti nuotaiką šokio judesiais? Pasidalink įspūdžiais.

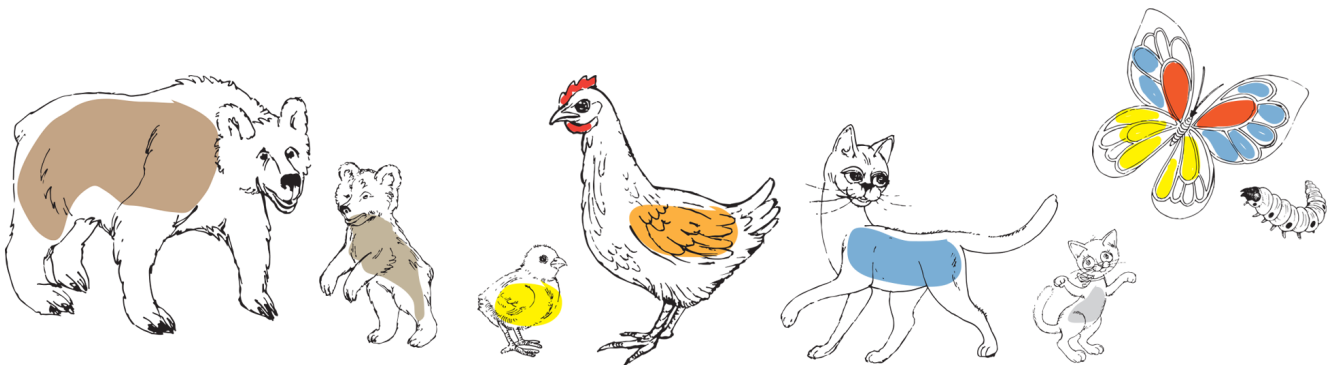
UŽDUOTYS

BP

8 užduotis

<p>Norėti šokti ir kurti pavieniui ir drauge su kitais.</p>	<p>1.2. Kurti paskiras judesių sekas, jungti judesius į derinius, naudojant skirtingą tempą (<i>greitą ir lėtą</i>) ir erdvės lygmenis (<i>aukštai ir žemai</i>) bei atsižvelgiant į norimą perteikti nuotaiką ar temą.</p>	<p>1.2.1. Nusakyti kūrybinio sumanymo pagrindinę mintį (<i>temą, personažą, nuotaiką</i>) ir galimų įvykių seką (<i>kas nutiks ar kokią savybę išryškins</i>).</p> <p>1.2.2. Numatyti, kokius pasirinktų judesius (<i>pvz., greitus ar lėtus, didelius ar mažus, aukštai ar žemai</i>) kūrybiniam sumanymui įgyvendinti.</p>	<p>1.2. Mokytojas per kūrybinius žaidimus, improvizacijas skatina judesiu reaguoti į skambančią įvairių stilių muziką, nemuzikinius (<i>gamtos, urbanistinius</i>) garsus, tylą. Kartu su mokiniais aiškinasi judesių pasirinkimo, jungimo galimybes siekiant įgyvendinti kūrybinį sumanymą (<i>perteikti temą, personažą, nuotaiką</i>). Mokiniai grupėse bando jungti judesius į trumpus derinius tyrinėdami įvairius tempus, erdvės lygmenis ir kryptis. Mokosi numatyti judesių plėtojimo pagrindą (<i>įvykių seką: ledas tirpsta, virsta vandeniui, vanduo teka, garuoja; ar savybę: linksmas drugelis, didelis dramblys</i>).</p>
---	---	--	---

8 užduotis. KŪRYBA. JUDESIŲ PASIRINKIMAS

Pasirink ką norėtum pašokti ir pašok:

Lokys – meškiukas

Višta – viščiukas

Katė – kačiukas

Drugelis – vikšras

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Nupiešk savo piešinuką – ką šokai. Pasidalink su draugais, kaip sekėsi pasirinkti judesius, kas patiko, o kas buvo sunku. Kokius judesius šokti buvo įdomiau – mažo ar didelio personažo?

UŽDUOTYS

9 užduotis

BP

Stengtis aktyviai dalyvauti šokio veikloje.	1.3. Dalyvauti pristatant šokio veiklos epizodus klasės, mokyklos projekte.	1.3.1. Pastebėti ir nusakyti įvairias šokio veiklas (<i>šokimą, kūrybą, stebėjimą, dalijimąsi išpūdžiais</i>).	1.3. Mokytojas organizuoja ir skatina mokinius dalyvauti kūrybiniuose šokio žaidimuose, projektuose, pasirinkti sau vaidmenį juose ir atlikti su juo susijusius veiksmus (<i>pvz., šokėjas atlieka šokį, choreografas sugalvoja šokio judesius, žiūrovas stebi ir išreiškia savo išpūdžius</i>).
---	---	--	--

9 užduotis. ŠOKIO VEIKLOS

Pažiūrėk vaizdo įrašus:

U9V1 šokėjas https://www.youtube.com/watch?v=jvHc_0dahpl

U9V2 repeticija https://www.youtube.com/watch?v=qq63PINdZ_Y

U9V3 choreografas <https://www.youtube.com/watch?v=YmW-cAfu214>

U9V4 žiūrovas (nuo 2,30 min.) <https://www.youtube.com/watch?v=MdcuaeYV9oM>

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Apibūdink matytus vaizdo įrašus. Nusakyk tave labiausiai sudominusią šokio veiklą. Pakomentuok ką daro šokėjas, choreografas, žiūrovas.

UŽDUOTYS

BP

10 užduotis

Norėti stebėti ir pažinti įvairius šokius.	2.1. Savais žodžiais išsakyti išpūdžius, kilusius stebint, kuriant ar atliekant šoki.	2.1.1. Apibūdinti stebėtų ar šoktų šokių tempą, nuotaiką.	2.1. Mokiniai, stebėdami kuo įvairesnius šokius pagal mokytojo iš anksto pateiktas nuorodas (žodines ar rašto) mokosi nustatyti ir apibūdinti šokio nuotaiką, tempą, šokėjų skaičių, šokio atlikimo vietą, pastebėti kostiumus, atkreipti dėmesį į šokio ryšį su muzikiniu (garsiniu) akompanimentu. Įsiminusius stebėtų šokių fragmentus bando pakartoti.
--	---	---	--

10 užduotis. ŠOKIO STEBĖJIMAS IR APIBŪDINIMAS

Pažiūrėk vaizdo įrašus:

U10V1 https://www.youtube.com/watch?v=YC70Ho0B_fk

U10V2 https://www.youtube.com/watch?v=XrSIEP3SrRc&list=PL0X8KXDMnAjnGnleb9ajj_Cs3ik3Oym2v

U10V3 <https://www.youtube.com/watch?v=sy4Ogh4TEul>

U10V4 <https://www.youtube.com/watch?v=whD4cRoseLk&list=PL99DCE8DB84369195&index=5>

U10V5 <https://www.youtube.com/watch?v=g5DAH-YXcb4>

U10V6 <https://www.youtube.com/watch?v=EZ80pmw3fmU>

U10V7 <https://www.youtube.com/watch?v=zxV0-w9qW0M>

Įsiminusių šokių fragmentus pabandyk pašokti su draugais taip, kaip tau išeina.

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Apibūdink matytus vaizdo įrašus. Pasidalink mintimis: kas buvo įdomu? Ką naujo sužinojai?

Nusakyk:

Šokio tempą (greitai – lėtai);

Šokio nuotaiką (linksmai – liūdnai – piktai);

Šokėjų skaičių (solo – pora – grupė);

Šokio atlikimo vietą (repeticija – šventė – koncertas – konkursas);

Šokėjų kostiumus (repeticijų rūbai – scenos kostiumas);

Akompanimentą (muzikos įrašas – gyvas muzikos atlikimas).

UŽDUOTYS

BP

11 užduotis

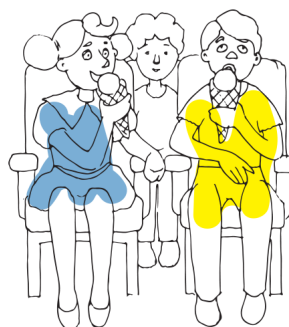
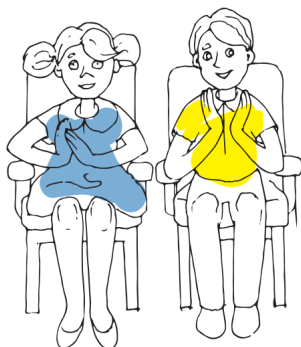
2.2. Stebint šokį paisyti žiūrovo elgesio taisyklių.

2.2.1. Išvardyti 2–3 žiūrovo elgesio taisykles (pvz., *atidžiai stebėti, pasirodymo metu nekalbėti*).

2.2. Rengiantis stebėti šokio pasirodymus mokiniai supažindinami su žiūrovo elgesio taisyklėmis, skatinant prisiminti savo apsilankymus teatruose, koncertuose, šokio šventėse.

11 užduotis. ŽIŪROVO ELGESIO TAISYKLĖS

Mergaitė ir berniukas lankėsi teatre, koncerte, šokio šventėje, folkloro festivalyje, miesto šventėje. Pažiūrėjęs į paveikslėlius, pasakyk, kurie vaikai laikosi elgesio taisyklių, o kurie – ne. Pasidalink mintimis: kaip turėtum elgtis renginiuose. Kodėl?

UŽDUOTYS

BP

12 užduotis

Norėti pažinti šokį kasdienio gyvenimo situacijose ir aplinkoje.	3.1. Pastebėti ir apibūdinti judesio ar šokio raišką aplinkoje.	<p>3.1.1. Papasakoti, kada ir kur žmogus šoka (pvz., <i>kai nori išreikšti savo nuotaiką, mintis; per šventes, teatre</i>).</p> <p>3.1.2. Nusakyti, kas ir kaip gali judėti (<i>mašinos, augalai</i>), šokti (<i>žmonės, gyvūnai</i>).</p>	3.1. Mokiniai šokdami, kurdami ir stebėdami šokius mokytojo padedami mokosi, kaip judesiu galima perteikti savo nuotaiką, atpažinti ją kitų šokiuose. Pagal galimybes stebi šokius įvairiose vietose (<i>mokyklos, miesto šventėje, teatre, per televiziją</i>) ir mokosi apibūdinti. Mokiniai mokosi stebėti judėjimo įvairovę aplinkoje, apibūdinti ryškiausius jos bruožus. Tyrinėja, kaip judesiu galima perteikti gamtos reiškinius, judančius ir nejudančius aplinkos objektus, kitų mokomųjų dalykų medžiagą (pvz., <i>raides, skaičius</i>).
--	---	--	---

12 užduotis. ŠOKIO ĮVAIRIOSE APLINKOSE STEBĖJIMAS

Pažiūrėk vaizdo įrašus:

U12V1 <https://www.youtube.com/watch?v=eb37-oMcP-E>

U12V2 <https://www.youtube.com/watch?v=3amdKMK6pmo>

U12V3 <https://www.youtube.com/watch?v=qkiqopF2ye4>

U12V4 <https://www.youtube.com/watch?v=nyuVcaG6Co>

PASITIKRINK, AR SUPRATAI

Apibūdink matytus vaizdo įrašus. Pasidalink mintimis: kas patiko. Kodėl? Kuo skiriasi matyti šokiai skirtingose aplinkose? Kokioje aplinkoje norėtum šokti?

UŽDUOTYS

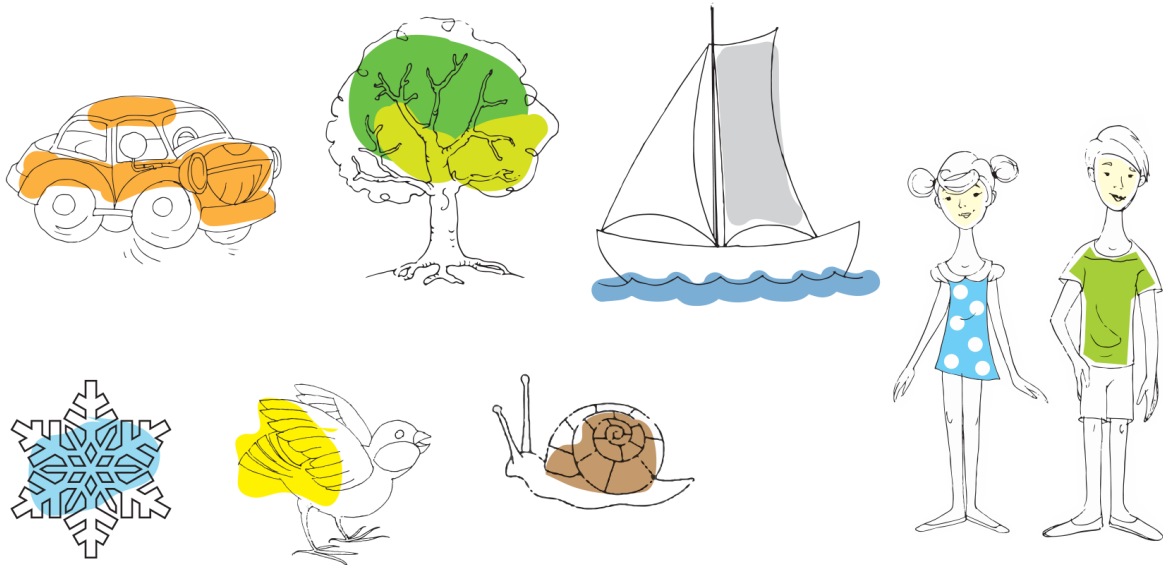
BP

13 užduotis

Norėti pažinti šokį kasdienio gyvenimo situacijose ir aplinkoje.	3.1. Pastebėti ir apibūdinti judesio ar šokio raišką aplinkoje.	<p>3.1.1. Papasakoti, kada ir kur žmogus šoka (pvz., <i>kai nori išreikšti savo nuotaiką, mintis; per šventes, teatre</i>).</p> <p>3.1.2. Nusakyti, kas ir kaip gali judėti (<i>mašinos, augalai</i>), šokti (<i>žmonės, gyvūnai</i>).</p>	3.1. Mokiniai šokdami, kurdami ir stebėdami šokius mokytojo padėdami mokosi, kaip judesiu galima perteikti savo nuotaiką, atpažinti ją kitų šokiuose. Pagal galimybes stebi šokius įvairiose vietose (<i>mokyklos, miesto šventėje, teatre, per televiziją</i>) ir mokosi apibūdinti. Mokiniai mokosi stebėti judėjimo įvairovę aplinkoje, apibūdinti ryškiausius jos bruožus. Tyrinėja, kaip judesiu galima perteikti gamtos reiškinius, judančius ir nejudančius aplinkos objektus, kitų mokomųjų dalykų medžiagą (pvz., <i>raides, skaičius</i>).
--	---	--	---

13 užduotis. JUDESIO AR ŠOKIO RAIŠKA APLINKOJE

Pažiūrėk į paveikslėlius ir nusakyk, kas ir kaip gali judėti, šokti. Kokie judesių panašumai? Skirtumai?

UŽDUOTYS

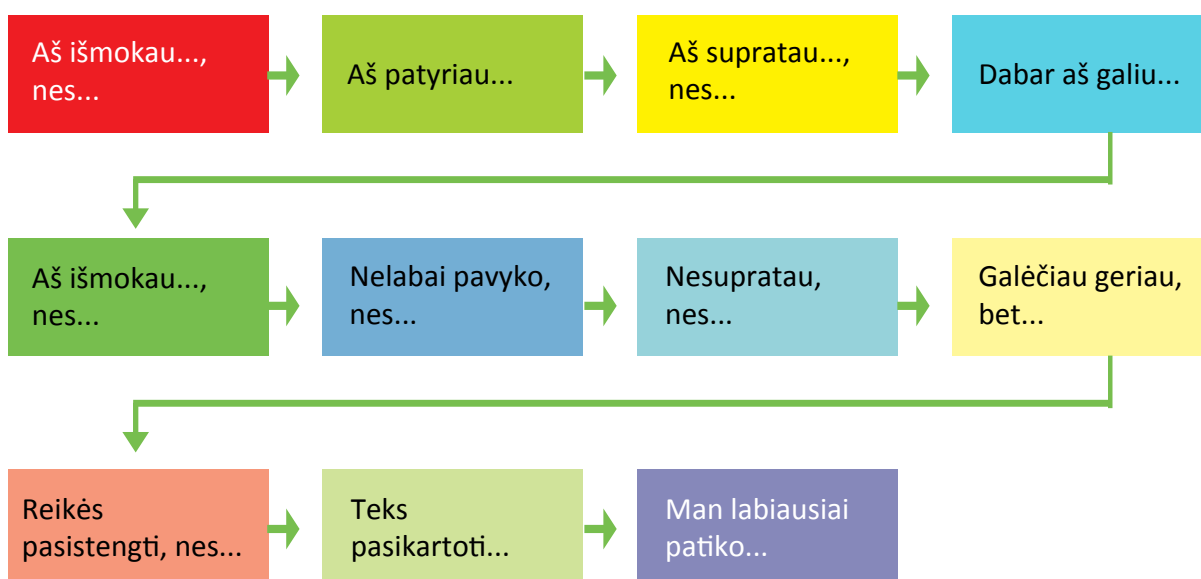
BP

14 užduotis

Siekti įgyti naujų šokio žinių ir patyrimų.	3.2. Nusakyti įgytą šokio patirtį (pvz., <i>ko mokėsi, ko išmoko</i>).	3.2.1. Papasakoti, ką veikė (<i>šoko, kūrė, stebėjo</i>) ir ką labiausiai patiko veikti.	3.2. Mokymosi mokyti procesą mokytojas orientuoja į vaikų aktyvią veiklą, tyrinėjant savo psichofizines (pvz., <i>kaip greitai apsisukau ant vienos kojos, kaip žemai pasilenkiau, kaip įdomiai sujungiau judesius</i>), savęs pažinimo (pvz., <i>man labai gerai sekasi pašokti aukštai, bet nesi-seka kartu su draugu suderinti judesius</i>) galias. Kartu su mokytoju aptaria ir mokosi nusakyti mokymosi proceso etapus (pvz., <i>šį tą nauja pamčiau, sužinojau, bandau, pakartuju, apsvarstau, kaip sekėsi</i>).
---	---	--	--

14 užduotis. ĮGYTA ŠOKIO PATIRTIS

Pabandyk užbaigti sakinį, nusakydamas įgytą šokio patirtį (ko mokeisi, ko išmokai, ką sužinojai, ką veikei per šokio pamokas. Pasidalink su draugais mintimis: ką labiausiai per šokio pamokas patiko veikti, kokios užduotys buvo įdomiausios? Kodėl?

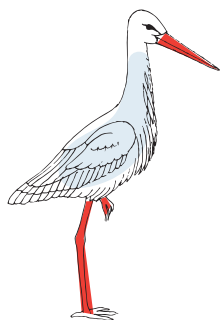

UŽDUOTYS

15 užduotis

15 užduotis. PASITIKRINK

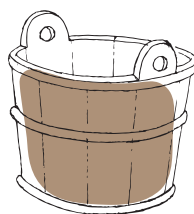
1. Sudėliok paveikslėlius prie reikiamų pavadinimų, arba sujunk juos rodyklėmis.

SUSIKABINIMAS
KREPŠELIU
PRO PRIEKĮ

KUBILO
ŽINGSNIS

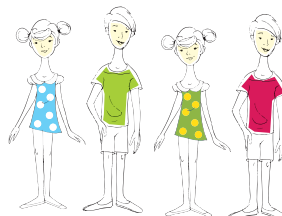
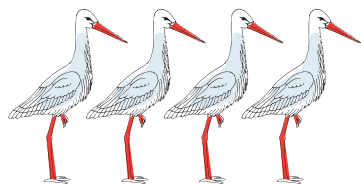
AUKŠTAS
PAPRASTASIS
ŽINGSNIS

SMULKUS
BĖGAMASIS
ŽINGSNIS

15 užduotis. PASITIKRINK

2. Sudėliok korteles su žodžiais prie reikiamų paveikslėlių, arba sujunk juos rodyklėmis.

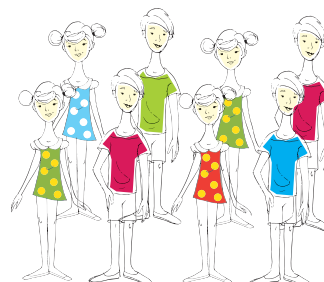
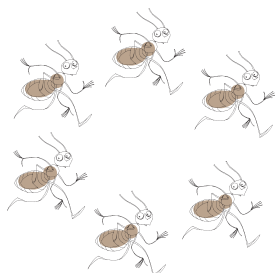
VIRTINĖ

EILĖ

VORA

RATAS

PUSRATIS

UŽDUOTYS

15 užduotis. PASITIKRINK

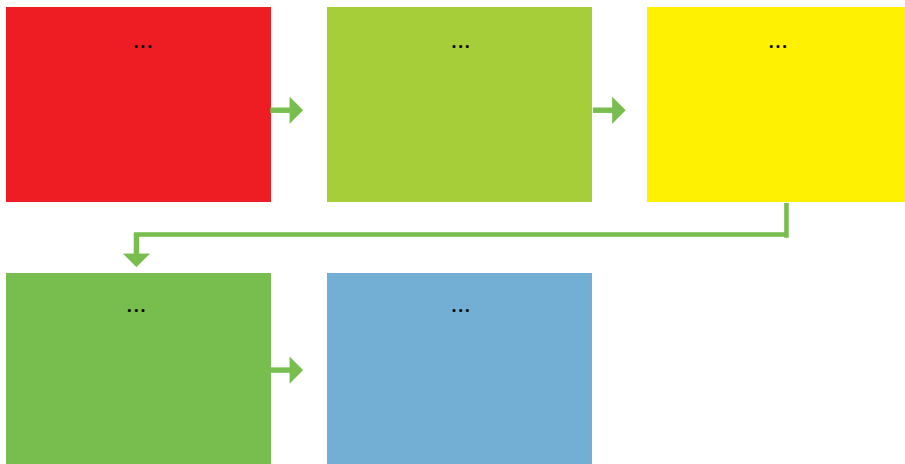
3. Vietoj klausuko įrašyk teisingą atsakymą:

15 užduotis. PASITIKRINK

4. Dirbdamas su draugais, padaryk mąstymo žemėlapius. Įrašyk arba nupiešk šokio kūrimo seką.

SEKA

UŽDUOTYS

15 užduotis. PASITIKRINK

5. Suskirstyk lietuvių sceninio šokio žingsnius į dvi grupes.
Sudėliok korteles su žodžiais į stulpelius:

PAPRASTIEJI ŽINGSNIAI

BĖGAMIEJI ŽINGSNIAI

Paprastasis žingsnis

Aukštas paprastas žingsnis

Stangrus paprastas žingsnis

Užkeičiamas paprastas žingsnis

Stangrus bėgamas

Kryžiuojamas paprastas žingsnis

Stiebsnis

Švytuoklinis bėgamas

Aukštas bėgamas

Paprastas bėgamas

Tūpsnis

Smulkus bėgamas

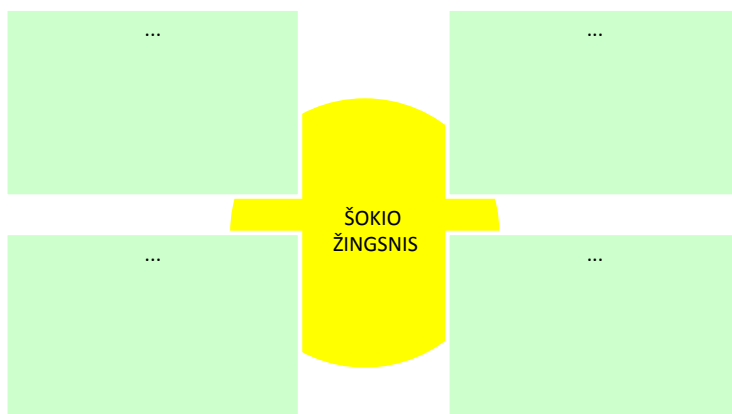
Pristatomasis žingsnis

Liaunas bėgamas

15 užduotis. PASITIKRINK

MEDŽIO ŽEMĖLAPIS

6. Pasirink patinkantį lietuvių sceninio šokio žingsnį, jį įrašyk centriniame apskritime, o vietoj daugtaškių parašyk jo apibūdinimus.

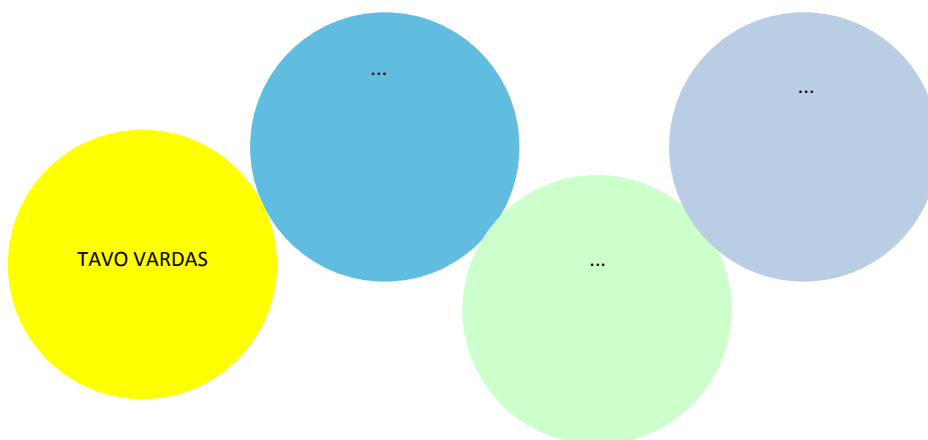

UŽDUOTYS

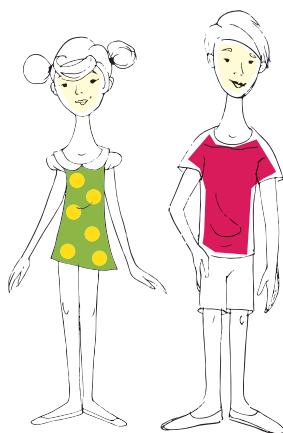
15 užduotis. PASITIKRINK

BURBULO ŽEMĖLAPIS

7. Pirmajame apskritime įrašyk savo vardą, o kituose – kas patiko, ką sužinojai, ko išmokai.

PABAIGA

Štai ir baigėm savo dviejų metų kelionę po šokio pasaulį.
Tikiuosi, kilo naujų idėjų, atliekant užduotis savitai.
Ačiū, kad kartu šokote, atlikote užduotis, dalinotės savo
įspūdžiais ir potyriais. Kaip sakiau, šokio pasaulis platus,
todėl, tikiuosi, kad jame dar susitiksime... gal kaip šokėjai?
Choreografi? O gal tiesiog žiūrovai?

Autorė

IKI PASIMATYMO!

LEIDINIO AUTORĖ
šokių mokytoja ekspertė
Rasa Prokurotienė

PROJEKTO VADOVAS
Arnoldas Riekumas

DAILININKĖ ILIUSTRATORĖ
Aldona Rasa Jankauskienė

MUZIKOS IR VAIZDO
MEDŽIAGOS PARINKIMAS
Arnoldas Riekumas

LEIDINĮ MAKETAVO
UAB MANIFESTUS

© Rasa Prokurotienė, 2015
© Šokio mokytojų asociacija, 2015

© Visos teisės saugomos

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. AKELAITIENĖ, Birutė; JOKUBAITIENĖ, Loreta; MOCKUVIENĖ, Diana; PROKUROTIENĖ, Rasa; PUZINIENĖ, Gitana; RIEKUMAS, Arnoldas; RUDELIS, Saulius. *Šokio mokytojo knyga* 2014. ISBN 978-609-95660-2-3.
2. DUMČIENĖ, Audronė; BAJORIŪNAS, Zenonas. *Ugdymo pagrindai*. Kaunas: Lietuvos kūno kultūros akademija, 2006. 160 p. ISBN 9955-622-31-8.
3. JANKAUSKIENĖ, Laima; MONKEVIČIENĖ, Ona; BEINORIENĖ, Regina; GLEBUVIENĖ Vitolda; GRABIENĖ, Vitalija; JANKAUSKIENĖ, Laima; JURAITIENĖ, Ida; LANDSBERGIENĖ, Austėja; MONTVILAITĖ, Sigita; RIMKIENĖ, Regina; STANKEVIČIENĖ, Kristina; TARASONIENĖ, Aldona; ZAUKIENĖ, Aldona. *Metodinės rekomendacijos ikimokyklinei programai rengti*. Vilnius, ŠMM, 2006. ISBN 9986-03.
4. JONYNIENĖ V., MOTIEJŪNIENĖ E., PENKAUSKIENĖ D. *Aš ir pasaulis 1. Mokytojo knyga*. Kaunas, 1996.
5. Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-12-30 įsakyму Nr. ISAK-2695). (Žin., 2006-01-12, Nr. 4-115).
6. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakyму Nr. ISAK-256. (Žin., 2004-03-06, Nr. 35-1150).
7. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos. Vilnius: Švietimo plėtotės centras, 2008, 339 p. ISBN 978-9986-03-631-9.
8. Pradinio ugdymo samprata, patvirtinta švietimo ir mokslo ministro 2003 02 03 įsakyму Nr. 113. Prieiga per internetą: http://www.smm.lt/teisine_baze/docs/isakymai/2003-02-03-113.htm
9. PETTY, Geoff. *Šiuolaikinis mokymas: praktinis vadovas*. Vilnius: Tyto alba, 2006. 668 p. ISBN 9986-16-475-3.
10. ŠIAUČIUKIENĖ, Liuda; VIŠOCKIENĖ, Ona; TALIJŪNIENĖ, Palmira. *Šiuolaikinės didaktikos pagrindai: vadovėlis*. Kaunas, Technologija, 2006. 250 p. ISBN 9955-09-926-3.